

7. NORMER OG FORVENTNINGER

STÅ PÅ LINJE

MÅL:

- At elevene kan ta stilling til og anerkjenne egne og andres standpunkter
- At elevene kan reflektere og forholde seg kritiske til ulike forventninger, roller, normer og holdninger

FORBEREDELSE:

Gjør elevene kjent med arbeidsformen før øvelsen begynner. De skal vite at:

- øvelsen handler om å ta stilling - selv om man er i tvil
- målet ikke er å bli enige, men å undersøke forskjellige standpunkter
- man skal respektere hverandres vurderinger

BESKRIVELSE

Underviseren begynner med å lage en linje på gulvet, for eksempel ved å tegne med kritt eller ved å legge ned en snor. I den ene enden av linjen legges et ark hvor det står «helt enig», og i den andre enden av linjen legges et ark hvor det står «helt uenig». Elevene blir informert om at underviseren skal lese opp en rekke utsagn. Etter hvert utsagn skal elevene ta stilling til hvorvidt de er enige eller uenige, og plassere seg på det punktet på linjen som best representerer deres grad av enighet eller uenighet med utsagnet.

Underveis kan underviser spørre elevene om hvorfor de har valgt de aktuelle standpunktene. Før neste utsagn leses opp, spør underviseren om noen av elevene vil bytte plassering etter å ha hørt de andres argumenter.

Som en avslutning på øvelsen kan underviseren spørre elevene om det var noen utsagn der de var i tvil om hvor de skulle plassere seg, og derfor ble påvirket av andre elevers

argumenter. Med dette tar man tak i tvilen og nyanseringen hos elevene, som det er særlig viktig å snakke om.

Underviserens rolle er å få elevene til å utdype sine synspunkter med åpenhet og respekt, for eksempel ved å spørre om: «Hvorfor tror du at du var i tvil her?» «Kan du fortelle litt mer om det?» Underviseren kan også invitere til refleksjon med spørsmål som: «Hvorfor tror dere at jeg spurte om det?» Hvis elevenes standpunkter skal anerkjennes, er det viktig å unngå diskusjon mellom elevene om hvilke standpunkter som er riktige eller gale. La i stedet bakgrunnen for de forskjellige standpunktene bli hørt. Utsagnene reiser mange spørsmål rundt normer for sex, kjærestere og seksualitet, og det er derfor viktig at man som underviser på en anerkjennende måte utfordrer elevenes synspunkter ved å stille konkrete utdypende spørsmål til enkelte utsagn.

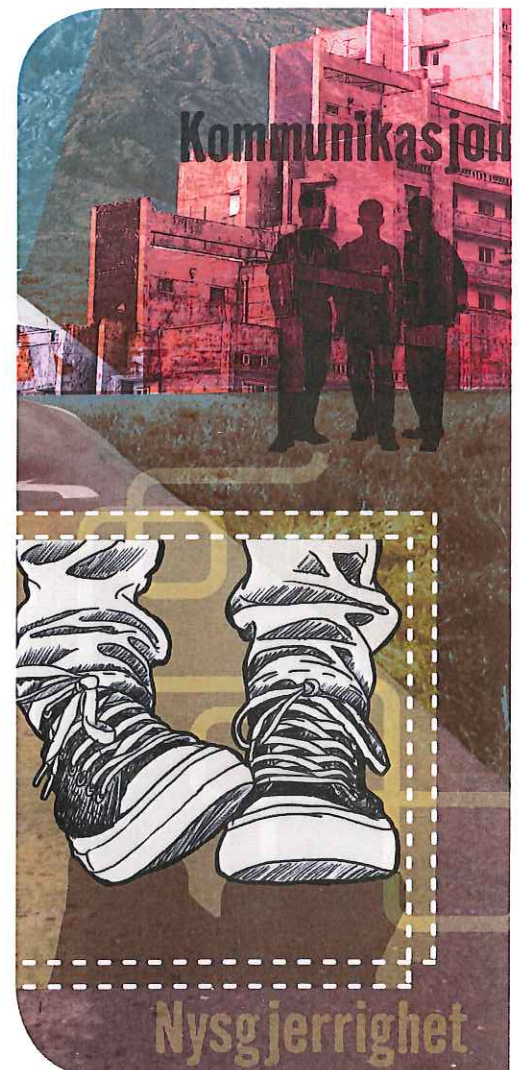
..fortsettes på neste side

TID OG MATERIALER

Tid:
15-25 minutter

Materialer:
Tau eller kritt

...fortsatt fra forrige side

UTSAGN

- I dag er det (mandag, tirsdag, fint vær eller lignende)
- Det er mange forventninger til hvordan man skal oppføre seg og hva man skal gjøre hvis man er kjæreste med noen
- Det er mange forventninger til hvordan gutter skal gå frem hvis de gjerne vil ha kjæreste
- Det er mange forventninger til hvordan jenter skal gå frem hvis de gjerne vil ha kjæreste
- Man blir lett påvirket av normer
- Det er lett å bryte med normer
- Når man er kjæreste, skal man ha sex
- Det er mange som skryter på seg mer seksuell erfaring enn de har
- Man kan ofte føle seg presset til noe man ikke har lyst til
- Hvis man først har begynt å kysse med noen, kan man ikke plutselig bare stoppe
- Jenter og gutter har like regler for hvordan de skal oppføre seg
- Det er greit å kommentere andres kropp
- Man bør tåle å bli tatt på rumpa
- Gutter har mer lyst på sex enn jenter
- Jenter har mer lyst på sex enn gutter
- Alle har rett til ikke å bli mobbet
- Det er jentas ansvar å ha prevensjon
- Gutter er mer opptatt av hvordan de ser ut, enn hva jenter er
- Det kan være ubehagelig når andre bruker ord man ikke liker
- Det er lett å si fra når andre bruker ord man ikke liker
- Man bør alltid reagere hvis man opplever at andres grenser blir overtrådt
- Det er lett å reagere hvis man opplever at andres grenser blir overtrådt
- Det er lett å reagere når egne grenser blir overtrådt
- En jente og en gutt kan være gode venner
- Det er jentene som har ansvaret for å sette grenser
- Det er jenta som skal prøve seg på gutten
- Det er gutten som skal prøve seg på jenta
- Det er lov å prøve seg, selv om den andre nettopp har sagt nei
- Når jenter sier nei til sex, mener de som regel ja
- Når gutter sier nei til sex, mener de som regel ja
- Det er lett å snakke om følelser
- Det er greit å kysse noen man ikke er forelsket i

